

TOVE LIE KOMMENTAR

Utenfor-landet

EU-debatten går ikke så høyt om dagen. Muligens kommer den til å være på lavbluss de kommende åra også hvis de rød-grønnes regjering holder så lenge som de nå snakker om. Høyre, og leder Erna Solberg, har riktignok lovet at de skal gjøre sitt for å få medlemskapsdebatten i gang igjen i kommende stortingsperiode, men det kan holde hardt.

Den tyske parlamentariker Johannes Singhammer er bekymret for at stadig mer lovgivende makt blir lagt utenfor den tyske Forbundsdagen. Og tallenes tale bekrefter antagelsene hans: Hele 81,7 prosent av det tyske lovverket er utformet i Brussel og ikke i Berlin. Tyskland er et stort land i EU-sammenheng og vil ha mulighet for en del innflytelse og påvirkning av lovene. Men Tyskland er mange ganger større enn Norge, og så lenge EU bare vokser er det ingen grunn til å tro at innflytelsen til lille Norge skal bli spesielt stor hvis vi en dag skulle bli medlem i unionen.

Tilhengere av norsk EU-medlemskap argumenterer for at Norge allerede er så involvert og påvirket av Brussel at «utenforskapet» bare er en vits. Men tallene i dagens avis viser at det faktisk fortsatt er mye Norge kan bestemme sjøl. De av oss som er kritiske til EØS-avtalen og det demokratiske underskuddet den medfører, vil sjølsagt være bekymret for at så mye som 17,4 prosent av norske lover og forskrifter blir bestemt i Brussel. Men sammenlignet med EU-landet Tyskland er det langt fra sant, som en rekke EU-tilhengere hevder, at Norge er så godt som medlem allerede.

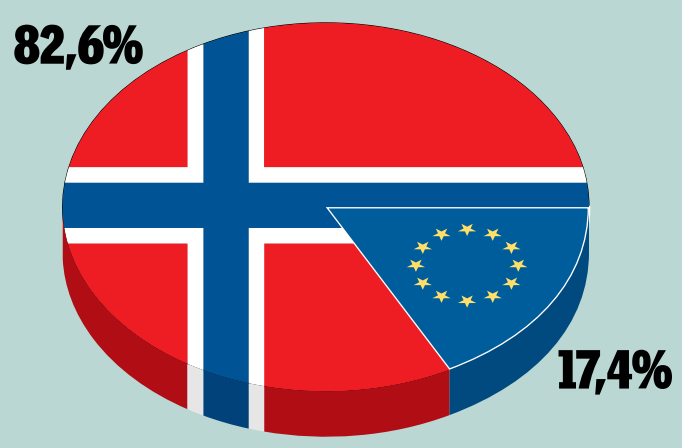
Interessant er det også å merke seg at førsteamanuensis Dag Harald Claes ved Institutt for statsvitenskap ved Universitetet i Oslo, mener at Norge egentlig blir mindre og mindre med i EU. Dette fordi EØS-avtalen ikke følger etter i samme takt som EU utvider sine områder.

Nasjonens sak i dag sier ingenting om innholdet i lovene vi må underlegges. Det kan være de store og gjennomgripende rettsaktene vi får diktert, mens de mindre og «uviktige» sakene kan vi bestemme sjøl. Men hvis valget står mellom å bli pålagt over 80 prosent av lovgivningen mot minimal innflytelse, kontra det å bestemme 80 prosent helt sjøl, burde valget være enkelt. Og ikke minst nå når vi antakeligvis får en regjering som til og med kan tenkes å benytte vetoretten i EØS-avtalen også.

TOVE LIE tove.lie@nationen.no

Norge

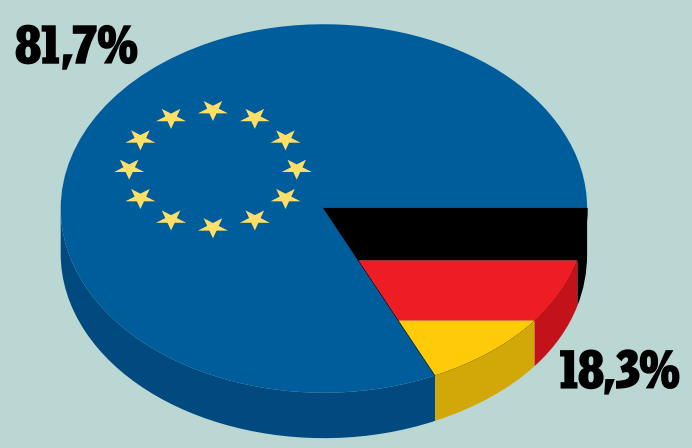
I årene 1997-2003 innførte Norge 12.265 lover og forskrifter. Av disse kom 2129 gjennom EØS-avtalen.

Kilde: Lovdata og Utenriksdepartementet/Det tyske justisdepartementet

Tyskland

I årene 1998-2004 innførte Tyskland 23.167 rettsakter. Av disse ble 18.917 utformet i Brussel.

GRAFIKK: ©NATIONEN, RUNE NYSTUEN

« FAKSDEMOKRATIET » OVERDREVET?

Norge lager lovene selv

81,7 prosent av nye lover og forskrifter i Tyskland kommer fra EU. I Norge stammer kun 17,4 prosent av nye rettsakter fra Brussel.

Fra 1998 til 2004 ble det innført 18.167 EU-forordninger og 750 EU-direktiver i Tysklands lovverk. I samme periode utformet tyskerne langt færre lover og forskrifter på egenhånd – henholdsvis 1195 og 3055.

Disse ferske tallene viser at EU-medlemmet Tyskland i denne perioden fikk 81,7 prosent av sitt nye lovverk utformet i EU-systemet.

Ikke stort mer enn 18 prosent av tyskernes lovutvikling skjedde med utgangspunkt i Berlin. I Norge er situasjonen motsatt: 82 prosent av lovutviklingen snekres her hjemme. Under 18 prosent kommer fra Brussel som følge av EØS-avtalen.

Frustrert parlamentariker
De tyske tallene går fram av det

skriftlige svaret parlamentariker Johannes Singhammer, tilhørende CSU (Den kristeligsosiale union) i Forbundsdagen, fikk på sitt spørsmål til Justisdepartementet.

Ut fra stigende frustrasjon over at mye lovgivningsmakt er lagt utenfor Forbundsdagen, ba han om denne oversikten.

I Norge, som i den hjemlige debatt blir omtalt som et «faksdemokrati» som bare overtar alskens lovverk via telefaks fra EU, viser det seg å være omvendt: 82 prosent av lover og forskrifter lages på eget, norsk initiativ. Kun 17,4 prosent av lovutviklingen kommer fra EU-regelverket, som følge av EØS-avtalen.

Det går fram av tall Nationen

har innhentet hos Lovdata, samt opplysninger Utenriksdepartementet i fjor ga skriftlig på spørsmål fra SVs stortingspolitiker Bjørn Jacobsen.

Liten Brussel-import
Utenriksdepartementet opplyste at Norge overtok 2129 rettsakter fra EU i perioden 1997 til 2003. Ifølge Lovdata ble det i samme periode 12.265 nye lover og forskrifter her i landet, dels som følge av EØS-avtalen, men stort sett på eget initiativ.

De drøyt 2000 EU-lovene via EØS-avtalen utgjør kun 17,4 prosent av den samlede nye lovmassen som veltet over landet i perioden. Det skal sies at ett enkelt direktiv fra EU kunne føre til endring av mer enn én forskrift i Norge. Omvendt behøver en ny rettsakt Norge godkjenner ikke bety noen lovendringer, fordi norske lover allerede oppfyller kravene i det nye direktivet.

THOMAS VERMES thomas.vermes@nationen.no

SLIK KOM LOVENE I NORGE

År:	Antall nye lover og forskrifter:	Antall rettsakter pålagt Norge gjennom EØS-avtalen:
1997:	1607	151
1998:	1578	176
1999:	1606	562
2000:	1752	217
2001:	1761	402
2002:	1926	324
2003:	2035	297
I alt, 1998-2003:	12.265	2.129

Kilde: Lovdata og Utenriksdepartementet

Hevder Norge er mindre med i EU

– Norge blir egentlig mindre og mindre med i EU, sier førsteamanuensis Dag Harald Claes ved Institutt for statsvitenskap ved Universitetet i Oslo.

– EØS-avtalen følger ikke etter i samme takt som EU utvider sine områder. Det viser seg også på lovutviklingen, sier Claes.

– Ut fra tallene vi presenterer: I hvilken grad er Norge et «faksdemokrati», slik det hevdes i debatten?

– Norge vil ikke berøres av en god del av rettsutviklingen i EU. EUs integrasjonsprosess går jo også videre på områder Norge ikke kobler seg på. I kjølvannet av dette må vi også forvente at Norge ikke blir berørt av rettsutvikling som følger av nye politikkområder i EU, sier Claes, som arbeider med spørsmål om Norges forhold til EU.

– Betyr det at kritikken av EØS-avtalen som et «faksdemokrati» er overdrevet?

– Nei, det er knyttet mer til måten vi får lovene på, enn antall lover.

– Tyskland får mye av sitt lovverk fra Brussel. Kan det oppveies av at de som EU-medlem deltar i utformingen av det?

– Et sentralt element av demokratisk underskudd i EU, er at du får så mye lover der du bare har en liten hånd på rattet. Da blir det vanskelig å holde demokratiske prosesser i Tyskland.

Likevel er det bedre enn den norske situasjonen, der vi ikke er med på utforming i det hele tatt, sier Claes.

– Er det bedre å få 82 prosent av lovene vedtatt med litt påvirkning, enn 18 prosent uten?

– Det er vanskelig å veie det kvantitative og det kvalitative opp mot hverandre i demokratiperspektiv, svarer Dag Harald Claes.